

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
 вивозить: в Австрії:
 на цілий рік 24 К
 на пів року 12 К
 на чверть року 6 К
 на місяць 2 К

За границю:
 на цілий рік: зі щоденною ви-
 силкою 7 доларів або 14 рублів;
 з висилкою двічі в тижні 6 до-
 ларів або 12 рублів; з висилкою
 що суботи 5 доларів або 10 руб.
 Поодинокі число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.
 Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАНА

християнсько-суспільний деньник.

„Вирви ми очи і душу ми вирви: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових посьміє М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
 неділі і руских свят о 5 год.
 по полудні. — Редакція, адміні-
 страція і експедиція „Руслана“
 при ул. Хмельовського ч. 15, II.
 поверх. Експедиція місцева
 в Агенції Соколовського в паса-
 жі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
 попередню застерогу.

Рекламації лише неопечат
 вільні від порта. — Оповіст
 звичайні приймають ся по ц
 20 с. від стрічки, а в „Надіс-
 нім“ 40 сот. Подяки і приватні
 донесеня по 30 сот. від стрічки

Знагоди парад „народно-демокр. Комітету“.

Від першої хвилі засновни „Християн-
 ско-суспільного Союзу“, організації опертої
 о ідеологію католицького світогляду аж до
 нинішньої днини не втихли пристрасні вибухи
 негодованя проти сеї організації і людей, що
 дозрівшу суспільну струю вилегітимували ор-
 ганізаційними починами. Ціла печатя т. зв.
 вільнодумного нашого табору нашої суспіль-
 ности привитала нову, католицьку організа-
 цію так, як витає ся жорсткого ворога або
 страшну пошесть. В оден такт, мов під ко-
 менду розлягли ся на цілій бсєвій лінії віль-
 нодумних організацій від соціалдемократиз-
 му почавши, а на народній демократії скін-
 чивши, грізні оклики: Реакція надходить —
 штурмом проти неї! І дійсно начав ся штурм
 при акомпаніменті нечуваного дося вереску
 часописних письменників: За товстим і щоден-
 ним „Ділом“ гонять на „ворога“ его „побре-
 хачі“ „Народне Слово“ та „Свобода“ і коли
 тяжкому „Ділу“ не став іноді „відвага“ попи-
 сатись акробатичною продукцією, виручує его
 знаменито „Свобода“. Кілько там не було
 вже „штурмових“ пописів дотепних, менше
 дотепних, або вже й таких бездонно недоте-
 пних і простаковатих?

Який богатий лексикон августівських „ві-
 дців“. І ціла ся тяжка „праця“ продовжає ся
 по нині у різних видах і при різних нагодах.
 Дійшло до того, що під впливом суггестив-
 декому з видців, що студіюють практично
 розвиток нашого суспільного життя видає ся,
 що все лихо, із яким треба бороти ся, має
 свій корінь в християнським суспільстві.

Здає ся, не потреба нам оправданя —
 наші діла нас оправдують. Ляк, який сяють
 наші вороги перед нами, основує ся на нена-
 висти до католицизму і на факті, що скорше
 чи пізніше цілий віруючий загал стане під
 нашим прапором. Досвід із короткого ество-
 вання нашої організації, що вже привела
 собі поважне число членів, каже нам в се
 вірити.

Се бачать наші вороги і скіра на них
 дрожить. Тому раді би для дискретованя
 католицької організації і для підорваня її
 впливів звалити всі невідрадні прояви із на-
 шого суспільного життя на нас. Обдумані зма-
 ганя в тім напрямі вже почали ся, тому го-
 дить ся ознакомити наших читачів із ни-
 ми, в цілій їх нагій злобі, недорічности і ту-
 манности.

Отже не для полеміки, чи виправданя
 присвячуємо більше місця проявам парокси-
 зма божевіля у вільнодумців в відношеню до
 християнських суспільників. Робимо се для
 чисто інформаційних цілей, щоби вказати
 якими шляхами йде думка новітніх патенто-
 ваних пророків серед нашої суспільности. А
 що печатя — се висил думок і бажань пе-
 вних суспільних гуртів, то обмежимо ся ко-
 ротким реєстрованем нападів т. зв. вільноду-
 мної печаті, сим разом найбільшого і най-

впливовішого органу націонал-демократів
 „Діла“.

Найбільше роздратоване примічує ся у
 „Діла“ на згадку про можливість розв'язаня
 сойму і розв'язаня нових виборів. Коли іноді
 появить ся вістка, що галицькому соймови не
 довго вже бути, тисячі муравлів лаять на
 ционал-демократам поза скірою. Се зрозуміле
 і вповні оправдане, коли знаємо рівнодушність
 широких народних верств, сильно заведених
 в своїх сподіванях, до парламентаризму; не-
 давні вибори до парламенту виявили се на-
 глядно. Давне одушевлене погасло, нового го-
 ді викресати, хоч кілько висилує ся п. Це-
 гельський і Петрицький над придуманем нової
 принади. Віча, маніфестації — оно гарне і
 ще найуспішніший середник до будженя ріш-
 учости широких верств, але лише на хви-
 лину. Партийні каси пусті, так, що партийна
 печатя розпоряджав хіба... довгами**. А гріш,
 звісно, припада! В таку пору думати про ви-
 бори є дійсно розпучкою, тому вічним послам
 та кандидатам вільнодумців чорти привиджу-
 ють ся на стіні. Завдалегідь „плаче“ „Ді-
 ло“, що „кандидатів на таких заступників
 руского народу“ — т. є соймових — (прим.
 ред.) — досить! З одного боку „Християн-
 ско-суспільний Союз“, якому найбільш руси-
 ноїдні польські групи зовсім виразно визна-
 чють роль: вхопити за карк укра-
 їнську опозицію і т. д. (ч. 240.). От-
 же кандидатів є досить так, що готово не
 стати мандатів для націонал-демократії, яка
 небога сильно налякала ся, щоби християн-
 ські суспільники не вхопили її за обшивку, бо
 так бодай фантазують подольки та всеполяки,
 хто знає, чи власне не на те, щоби прийти
 „Ділови“ в поміч для дискредитованя наших
 поважних починів серед некритичних елемен-
 тів нашої суспільности. Ну добре, що є аргу-
 мент — тай конець.

Та се ще не найстрашніший аргумент
 проти нас. Є ще страшніші. Німецькі
 християнські суспільники заявляли ся в доро-
 жняній комісії за ввозом аргентинського
 мяса. Ну й шож? спитає читач — ухвалили
 то ухвалили, се їх річ, сеж німецькі християн-
 ські суспільники, які знали, що роблять. Та у
 „Діла“ се аргумент. Редакція „Руслана“, яка
 доси ще не придумала, що сказати на те,
 що в дорожняній комісії антисемітско (христ.
 сусп.) - соціалістично-жидівський блок ухва-
 лив привіз аргентинського мяса (ч. 243.). Льо-
 гічно взявши, можна би з таким самим пра-
 вом приписувати всі вчинки польської чи якої
 там національної демократії нашій рівно-
 іменній організації, від якої імени домагає
 ся „Діло“ від нас поясненя про вчинок німе-
 цкої християнсько-суспільної організації. Та
 сліпий навіть плота чіпає ся.

Як сказано, всі невідрадні прояви в на-
 шім житю раді би наші вільнодумці причепи-
 ти нам. Занепад громадянського духа та ідей-
 ности замітні вже з 1908. р. — з пори, в якій
 обнадали рожеві цвіти надій на перший „лю-

довий“ парламент, котрі так буйно розцвіли
 були під впливом не перебарючої в словах
 демагогії. Нашої організації тоді ще не було,
 ще на неї не благословило ся. Були виправді
 поодинокі люди або гуртки людей, поважних,
 віруючих, які przewidжували наслідки розпа-
 ношеня лібералізму, ревуєства, та безмежної
 демагогії, але були ще за слабі, щоби в ого-
 ломшену демагогію суспільність внести отве-
 резіне, розвагу і вказати на путь реальної
 праці. Немолома коначність наслідків приве-
 ла се сама. Суспільність розчарувала ся і о-
 пустила руки; живчик народного життя став
 неправильно бити. І в такий саме хвилі за-
 гальної байдужности та оспалости виступає
 на видно прелюдної діяльности нова, молода,
 бадьора католицька організація, яка бачучи,
 що рідне поле лежить відлогом, вхопила за
 лемпш та вочала працю. Сей прилюдний ви-
 ступ нових сил, порушив дримаючу галич. Зі
 всіх боків почало ся краканє, бажачучи зро-
 стаючому житю справити похорон. Та дар-
 ма!..

Отямили ся вільнодумці і в переляку,
 що їх байдужність вирве ім монополію про-
 вodu в народі, почали конштити ся. Почали
 глядіти за ратуком. Побачивши, що вільно-
 думство їх печаті відтучає від себе духо-
 венство, сустили з тону, а рівночасно всіма
 можливими середниками працюють над усмерт-
 ненем католицької організації словами і ді-
 лами.

В 244 числі „Діла“, в звіті із засіданя
 верховної власти вільнодумців т. зв. „Народ-
 ного Комітету“, находимо короткий образ те-
 перішних змагань і прямивань націонал-де-
 мократії, та сердечного бажаня можливе як
 найисльнійшого обезсилєня католицьких пра-
 мовань серед нашої суспільности.

Приводимо дословно за „Ділом“ сей „го-
 рох з капустою“ націонал-демократичної по-
 літики:

„В дальшій часті своєї промови на вче-
 ранній передіполудневій нараді Ш. Н. К. п.
 Іван Грабовенський критично освітлив те,
 що робить ся в обсязі організаційної праці
 серед народу нашою інтелігенцією. З дуже
 нечисленними виїмками наша міська і
 сільська інтелігенція бук-
 вально нічого для народної
 справи не робить; она сонли-
 ва, лїнива, байдужна. Негілки
 квалітативно не відносить ся наша інтеліген-
 ция, але чмусь і квалітативно; хоча мо-
 лодіж перебуває школи, то она десь за-
 трачує ся: або маскує своє лїни-
 вство і безідейність високо-
 парними соціалістичними фра-
 зами, які не маючи у нас ґрунту для ре-
 лізації, розгрішують адептів від бездіельности,
 або — навіть сего не робить. Піднесене про-
 сьвити і політичної культури нашої т. зв. ін-
 телігенції та організації її до систематичної
 роботи — се одно з найважніших наших
 завдань.“

З виводами предсідника про якість на-
 шої інтелігенції і лїнивство її в повні годить
 ся і ще доповнює їх фактами із дов-
 голітного досьвіду о. Северія Бо-
 рачок.

„Так само п. судия Рак звертає у
 вагу на нечувану, дрібничкову зависть і
 сплетнярство, якими заражена наша „інтел-
 генція“, і які параліжують кожду
 роботу. Зрештою кожда основна організа-

ційна робота вимагає фахових
 вибразованих до сего, ви-
 спеціалізованих сил, бо з е-
 кономічними, просьвітними і
 політичними дилетантами, пів-
 анальфебетами і блягерами,
 котрим в голові не засяє думка, що треба
 їм, „інтелігентам“, чогось повчати ся, не
 далеко заїдемо. На чолі наших по-
 літичних організацій повинні стояти люди
 незалежні, які можуть відповідати за свою
 політичну діяльність, напр. платні директори
 наших фінансових інституцій.

„Др. Володимир Охримович дає поясне-
 ня в справі заходів „масонства“ і „протівір-
 ства“, підношених з відомої сторони. Рим-
 ский ультрамонтанізм, якого
 не можна ідентифікувати з
 правдиво християнськими по-
 чуваннями, розгоріжив ся у
 нас в останніх часах до веї-
 мовірних границь. Ми тепер в пи-
 танях культури так „поступили“, що річий,
 які ще недавно вільнодумці говорили і читали
 самі священики, нині не поважить ся сказа-
 ти навіть найбільш вільнодумний чоловік. Су-
 спільність живе просто під ідейним тероризмом
 кліки обскурних одиниць, які в найікчем-
 нійшій способі користують ся вірою і релігією
 як зварядами для цілей своєї особистої по-
 літичної кар'єри. А духовенство наше так
 дало себе стероризувати і засліпнати, що на-
 вить не протестує проти сего повижуваня (!)
 релігійних почувань і Христової віри, докону-
 ваного для вечистих (!?) цілей, нечистими ру-
 ками. Сему мусить рипучо прийти конець. Ду-
 ховенство наше так дало себе погнуту, що
 вмів вже тільки на команду підносити руки
 за протестами проти „богогультя“ „Діла“, а
 не має цівільної відваги виступити
 проти таких саміських відзві-
 вів „Руслана“. Для ілюстрації прав-
 дивости своїх слів бесідник відчитує дословно
 з чч. 81 і 82 „Руслана“ за сей рік уступі із
 статі про Шевченка, де про ідею поеми
 Шевченка „Марія“, говорить ся так само, а
 навіть ще більше марквантно, як говорилося в
 одній статі в „Ділі“. А про те духовенство
 наше признало за згідне з своїми релігійни-
 ми почуваннями та особистим і горожанським
 достоїнством грізними словами протестувати
 проти „Діла“, тай сердечними словами пору-
 чати „Руслана“. І то на тих самих соборни-
 ках! Такого занепаду (!?) горожанської мора-
 лі (!?) у нас ще не було. Винен сему воюю-
 чий ультрамонтанізм (!) проти якого мусить
 суспільність без компромісу бороти ся.

„П. Тершаковець доповняє слова д-ра
 Охримовича фактами з власного досьвіду. Ду-
 ховенство наше основно змінило ся. Коли пе-
 ред роками наші священики були справдіш-
 ними просьвітителями свого народу, журили
 ся читальняними бібліотеками, і коли его,
 молодого сільського парубка, старий его покій-
 ний парох наділяв лектурою і вивів до сві-
 та, — то тепер таке вже майже не буває.
 Тепер — з мікроскопійними виїмками — свя-
 щеники з тою укритою цілію дають себе ви-
 бирати на голови читалень, аби забити в за-
 сновку іскру самостійности і просьвити у се-
 лян. Всяку кореспонденцію, книжку, газету —
 хочби найневиннійшу в світі, яка приїде на
 адрес читальні, такий „голова“ забірає до
 себе, а читальники її на очі не побачать.
 Се тому, що буцім то сі книжки і газети —
 „масонські“, в дійсностиж тому, що ультра-
 монтанам не ходить о народну просьвиту і
 самостійність, а єдино тільки о свою власть
 над душею темного хлопа. Тимчасом якраз
 сих, зненавдженних Поляками і барвінцуклами
 „масонських“ книжок баш нарід потребує для
 свого культурного і політичного осьвідомленя.
 Бесідник є навіть за тим, аби „Просьвіта“,

*) Завтра подамо надіслану нам з краю
 статю в тій самій справі — п а ц и о н а л
 демократа в П. — Ред.

**) Оден визначний народ-демократ. (б.
 посол) не діставши за кошти агітації звороту
 видатків, загрозив народ. Комітетови судом.

НАГОРТКИ

англійські і плюшеві, футра дамські, костюми, блюзки, гальки, спідниці, шляфрони в найкрасших фасонах

поруцає

Магазин Дамских Виробів

Львів
 Якова Лосажента, ул. Якагемічна
 ч. 3

Мальця Блявштайх
 Львів, ул. Валова 11.

Поруцає наймоднійші коронки, аплікації, матерії шовкові на сукні і блюзки та різні фуля и. Штучні цвіти, фіранки, столове біле, зефіри, шпрінґи, швайцар-
 ські гафти, батисти гафтовані, ажурові пончохи і фількос, камаші і трикоти на зиму та різні перебрания для нань в найбільшій виборі.

кинувши соймову субвенцію, яка вяже її руки, звязав за видаване таких книжок, як приміром колишня книжка про „Русь Україну і Московщину“, яка стільки крови насувала Полякам і їх прислужникам.“

Вільнодумці з „Народного Комітету“ говорять те саме, що й ми, лише „іншими язики“: струя національного життя слабо пливе, як інтелігенція, так і простолуде стало байдужим по „єрі“ великого шуму, вільнодумство підорвало довіре народа до віри, церкви, і священства, замість колишньої гармонії основаної на глибокій вірі, настала дисгармонія по селах, не римський ультрамонтанізм, а жидівське вільнодумство несе погубель нашому народові, духовенству і віруюча суспільність мусить на се реагувати під грозою цілковитого занепаду нашого народу і не допускати до села таких книжок та газет, які видають Лозинські, Назаруки, Тришовські і подібні шпаші прясвітники. Шкода, що „Діло“ не подало тих уступів в 81 і 82 числа „Руслана“, де силував ся др. Охримович знайти богохульства; і для того „Діло“ не мало відваги їх навести. Се є інсанація, яку мусимо на сім місці напаятувати. Нехай се прийме пан екс-радикал др. Охримович до ласкавої відомости. А щоби показати, яким нечесним оружем воює п. Охримович на „Народнім Комітеті“ і пускає се в світ в „Ділі“, наведемо дотичний уступ із згаданої ним статі в 81. „Руслана“, примічаючи при тім, що се не статя редакції „Руслана“, але промова Гн. Житецького, виголошена в Петербурзі і переложена в часописи „Річ“.

Уступ сей з промови Гн. Житецького звучить:

„Скорбні думки про матери грішної землі унесли поета в инший віддалений світ:

„Дивлю ся, (на матір)
Дивую ся дивом, і печаль
Охватить душу; стало жаль
Мені її, і зажурю ся,
І перед нею помолю ся,
Мов перед образом сьвятим
Тієї Матери сьвятої,
Що в мир нам Бога принесла.“

„І Шевченко прийшов до зображення найсвятішої і найвеличчійшої з матерій, яких бачив світ, до первообразу тих, кого поет оплакав у музичці-наймищі і в римській патріцианці. За 15 місяців до смерті Кобаар написав мистецьку свою поему „Марія“. Та поема свого рода акафист Пр. Діви Марії, переложений в поетичні образи і чарівні звуки щиро любячого і віруючого серця. В ній найшли новий вислів у взаємній гармонійній складі найхарактеристичніші і найліпші сторони генія Шевченка. Поезія апокрифічних оновдань і духовних віршів у тоні пісень псалмів з перших варас слів захоплює читача:

„Все упованіє мов
На Тебе, мій прясвітлий раю,
На милосердіє Твоє —
Все упованіє мов
На Тебе, Мати, возлагаю,
Сьвятая сило всіх сьвятых,
Пренепорочная, Благая!
Молю ся, плачу і риданю:
Воззри, Пречистая, на їх,
Отых окраденых, сліпых
Невольників і подай їм силу
Твоего Мученика-Сина,
Щоб Хрест — кайдани донесли
До самого, самого краю!..
„Царице неба і землі!
Воньми їх стону і пошла
Благий кінець, о Всеблагая!
А я, незлобний, воіною,
Як процвіють убогі села,
Псалмом і тихим, і веселим
Сьвятую доленьку Твою.
А нині — плач і скорб, і слези
Душі убогої — убогий
Остатню лепту подаю.“

„І се була не лепта тільки і не убогої душі: Шевченко утворив у поемі образець творчости недосяжної сили, артистичности, простоти і величчости, закінчивши его словами:

„І хвала,
І похвала Тобі, Маріє!
Мужі восприяли сьвятії,
По всьому сьвіту розійшлись,
І іменем Твоего Сина,
Твої скорбної дитини
Любов і правду ровнесли
По всьому сьвіту.“

„Сі релігійні відносини до материнства, оден тільки сей апофеоз страждущої і люблячої Матері може показати, на скільки правдиве заповнюване про нерозривну звязь поетичних образів і форми Шевчекової творчости в українському народному словесноі. В побитових місцях, у народно книжних віршах, в українських думах — всюди се

звеличуване матери в подібних образах і в схожих формах старинної піснетворчости. В народних зображенях мати є символом всепроцаючої любові і безконечної саможертви. Она є сама правда, так само вічно страждуща, як і та сьвята Правда, що була пририта на хрест, — і тому правда в народній українській творчости називає ся „матерю рідною“ а мати своєю дорогою, — „правдою вірною“

„А нема цвітү найповнішого над тую [маківочку].
Та немаж роду ріднішого над тую [матіночку].“

„Звідсіля материнська молитва, — як говорять ся в думах: і зо дна моря душу спасає, од гріхів іскупляє, перед Праведним Судею поставляє.“

„Деж то сі маркантні місця, котрі можна порівнати з богохульствами п. Лозинського з „Діла“? Отакою то правдою дише п. Охримович, адвокатуючи „Народному Комітетові“ і „Ділу!“

Як видно з наведеного уступу „Діла“ всі промахи і недомаганя, зроджені націонал-демократично-радикально-соціалістичною політикою приписують нам і до сеї цілі підбирають відомі „страшні“ аргументи. І за сі „аргументи“, якими самі націонал-демократи себе любивають, ми їм дуже вдячні. Се утверджує нас в правоту і чесність нашого діла, за яке ми прийняли ся.

На ще оден „аргумент“, підношений вільнодумцями в наш бік, годить ся відповісти. Наш рух називають реакцією, а нас реакціонерами. Оден з найповажніших представників націонал-демократизму дійшов в своїй ненависти до католицзму так далеко, що вказував на наш світогляд, як на ту реакцію, із якою Маркіянови Шашкевичови приходило ся бороти. Вибачте пане посол! Маркіян Шашкевич боров ся „за руску віру і руске серце“ — а ми як раз за те саме, бо за основи віри з вами мусимо зводити борбу. „Тверда, як Бескид“ Маркіянова віра і нашим символом і як раз ми, борючи ся за основи католицкого світогляду в нашій народі проти безвірства, боремо ся проти реакції, осепалости і байдужности Жидівський лібералізм і соціалізм не має нічого спільного з чистим Маркіяновим прапором, нехай собі затамлять ті, що вишукують аргументів проти християнсько-суспільної організації.

Маркіянові сьвята.

У Львові.

Величаво сьвяткувала память 100-літних роковин уродин Маркіяна Шашкевича Читальня „Просьвіти“ на жовківськім передмістї у Львові в неділю дня 5. с. м.

Раненю вже народна хорухов вивішена на домі Читальні завяляла всім Українцям на жовківськім передмістї, що нині велике всенародне сьвято. І дійсно. Рух в читальні вже з саміського рана незвичайний. Всі члени Читальні прибрані сьвяточно заповнюють комнати. Дальше приходять читальні „Просьвіти“ з Клепарова, Замаретинова, Голоска та Знесіня. Уставляють ся точно о год. 8:45 а вінцями та удають ся на Богослужене до церкви оо. Василіяна.

Церков заповнює ся людьми. Тетрапод чудово прикрашений зеленію і цвітими, на яким пишав ся портрет Маркіяна. Біля него стоїть чаша і Євангеліє, покрите чорним епітрахилем. У стіп тетраподу зложили читальні вінці а на лептах видійють написи: Великому Маркіянові — Читальня „Просьвіти“ Жовківське Львів, Бандуристови Галицької Русі — Читальня „Просьвіти“ Замаретинів, Свому Поетові — Читальня „Просьвіти“ Клепарів, Читальня — Голоско велике і Читальняки зі Знесіня.

Через цілу церкву зроблено шпалір. Точно о год. 9. почала ся заупокійна Служба Божя, яку відслужив о. Ігумен Лончина. В часлі Служби Божої співав дуже гарно хор Читальні „Просьвіти“ з Жовківського. Павахиду відправив о. Лончина в асисті оо. Тисовського Фешака, Жарського і Мартинюка. Коли співав хор „Вічная память“ сумно відозвали ся дзвони.

Після молитва в уст вібраних до Всевишнього за душу Маркіяна і о лучшу долю для українського народу а хор співав „Боже великий, єдиний, Русь-Україну спасає“. Скінчило ся Богослужене. Все готовить ся до походу в процесію на збірне місце під церков св. Юра. Многі амногі приглядали ся тому сьвятоточному, поважному походу, тим вірним

синам України які гуртують ся в своїй сьвятині науки і просьвіти.

Вечером о год. 7. в гарно прибраних комнатах читальні почав ся сьвяточний вечір промовою голови читальні п. Івана Ігната, який в часі своєї промови відслонив ювілейний портрет Маркіяна прикрашений рушниками. Слідували відтак хори мішані і мужескі під управою п. Петра Сороки за що збирали горячі оплески. Дальше ішли деклямації: „Побратимови“ і „Розлука“, яку зі зрозумінем виголосила п-на Міся Гутковска та „Болезслав Кривоустий“ і „Підлісе“ п. Йосиф Білик. Патріотичними піснями закінчено се народне торжество. Вступ був вільний щоб дати сиромогу бути і найубозшим. Комнати були заповнені. На лицах учасників малювала ся радість, що живуть в тій хвилі 100-літних роковин уродин Маркіяна і можуть зложити йому свою пошаву і поклон сільно вібрани в Читальні „Просьвіти“ на своїм передмістї.

Так сьвяткувала Читальня „Просьвіти“ на жовківськім передмістї у Львові память Воскресителя Галицької України Маріяна Шашкевича.

В Бучачі.

З Бучача пишуть нам:

В сьвяткованю сотих роковин уродин М Шашкевича першай почин зробила тутешня українська молодіж гімназіяльна.

В суботу 4. листопада она устроїла в просторій салі польського „Сокола“ гарні музикально декляматорські вечерниці а розпочав їх звязким і теплим словом про значне поета в нашій галицько-українській літературі, в нашім національнім відродженю проф. Василь Винар.

Після промови відспівав мішаний хор гімназіяльний під умлою дїрїгентурою о. катех. А. Добрянського дві пісні: Лаврівського „Річеньку“; і Колесси „Співаночки“. Оден ученик відспівав сопранове сольо Матюка „Веснівку“ — а другий віддеклямував удачно вірш Маркіяна: „Побратимови“. Мандолїнова оркестра гімназіяльна відограла сивравді гарно Д. Січинського „Потурі народних пісень“.

Промова і всі продукції були предметом грімкої оспаци із сторони численної публіки, яка запрошена на те сьвято дирекцією гімназії виповнила салю по берега.

Самі вечерниці, хоч програма їх не була надто обемиста розбудила своїм теплым ліричним тоном в аудиторії, між котрою бачились чимало Поляків, піднеслий настрої а молодіж виступом і продукціями своїх товаришів була справді одушевлена.

Другого дня себто в самі роковини вся молодіж тутешних шкіл, звільнена розпорядком крзввої Ради шкільної від науки була причаствна в поминальнім богослуженю за упокій душі незабутнього автора „Русланових псалмів“.

Богослужене відправлено в церкві преч. оо. Василіяна. При головнім престолі відчатав службу Божу ігумен тутешного монастиря о. Яків Вацура а сучасно при бічних престолах відправило Службу Божу чотирох инних духовників.

Дівчатка з виділової жіночої школи відспівали кілька гарних церковних пісень а відтак вислухала молодіж і вся тутешня українська громада прегарної патріотичної проповіді з уст о. катехита і радн. Адріяна Добрянського. Вказуючи на Маркіянові заслуги візав проповідник в цілям жаром своєї палкої промови тих, що в ранній весні свого життя шукають правди і науки, до наслідуваня такого приміру і такої любові до своєї батьківщини яким сьвітити ме в історії народного відродження поет-страдалець. Остерігав перед лжеапостолами релігійного індуїзму і невірї, радив служити заповітам проголошеним ідеями Маркіяна і Тараса а відвергати ся від течій, якими кидають проказу в серця молодіжні народні зрадники і платні яничари.

По панахидї, відспіваній всім місцевим духовенством нашим, лишили всі зібрані дїм Божий з вірою, що після такого сьвята ободриць ся неодна серце і набере сили сьвята народна справа.

Старша громада тутешна ладить ся знов, щоби найдальше в перших днях грудня звелічати память сердечного Маркіяна найперше популярним обходом для селян і міщан а відтак концертом для кругів місцевої і доокресної інтелігенції.

В Збаражні.

Дня 1. с. м. опразнювала Збаражчина ювілей Маркіяна. Після богослуженя, відправле

ного о. Зарицким, відбув ся торжественний похід містом при 3-тисячнім здвизі народа під дїм повітової ради, де до учасників промовив др. В. Білинський. По поході устроено літературно-музичний поранок; на програму зложили ся хори під управою п. Редчука і о. Юрчинського, відчит п. Салькевича та промова дра В. Білинського.

В Ярославі.

Дня 5. с. м. звелічала Ярославска громада Маркіянів день. Відправили торжественне богослужене о. К. Хотинецький і о. Е. Погорепкий. Вечером відбув ся концерт, в який багато праці вложили п. Ковалик, Гарасовский, Кочиркевич і т. д.

Допись з Сяніччини.

(Бішеним авторам бішеної статі під розвагу).

Si tacuisses, bene fecisses — ось таку раду подам я авторам статі „Кусаніє бїшеннаго“ поміщеної в ч. 608. „Прикарпатской Русі“, котра має бути нїби відповідню на мою дописє в Сяніччині в 240. числі „Руслана“. І справді, замість вдарити ся в груди, признати ся до вини і сказати „mea culpa“, автор (чи автори) висіпе названої статі бере в оборону своїх „дїтелей“ на Лемківщині і їх роботу. Самі однак автори тї статі мусять признати, що оборона їх вийшла нещаслива. По перечитаню цілої предовної їх статі треба прийти до того висновку, що они або цинічно глузують собі з легковірности і коротковорости своїх читачів, або самі заграгнувши в болюті, тягнуть до него руский нарід і в своїй бішености кидають ся на кожного, котрий сьміє відслонити завісу, за котрою они криють ся з своєю деструктивною роботою. Ми се добре розуміємо, дїлячого кожда критика їх роботи доводить їх до скаженнива. „Удар по столі а ножиці відізвуть ся“. Сю пословицю нехай би собі запамятали скажені автори бішеної статі. Ваш крик і бішеність є для нас як раз найліпшим доказом, що самі почуваетесь до вини і як злодій, котрому наочний сьвідок доказує его злодійство, кидає ся на него в безспільній злости, подібно і ви, не мугчи нічо сказати на свою оборону, кидаєтесь в своїй бішености на кожного, котрий сьміє звернути увагу на вашу підлу роботу. Сей крик і бішеність, з якою накинута ся московска рептилька на автора допися в Сяніччині, відкривають як раз „больное мїсто“ їх деморалізуючої роботи в народі, тому они нам зрозумілі. Дїля нас є они укзавікою, що ми маємо звернути всі свої сили в тім напрямі, щоби нарід остережи перед тою загладою, яку ему готуєте. До того кличе нас любов до того народа, котрий руки витягає о поміч проти страшної апостазії від віри прадїдної і від Церкви сьвятої, до якої своєю згубною роботою провадите наш нарід.

Що до самої статі „бїшенных“, то нема тут на що відповідати. Ціла бо статя, в котрій містять ся нездарна оборона, є властиво таким признанем вини. Все таки є в нїй кілька місць, які для пізнаня лєогіки наших реветатів і для забави читачів „Руслана“ варто навести.

Глушим по перше і недорічним є порівнувати те, що якийсь там писакє з „Діла“ писав для інтелігенції о Великім Змию, з тим туманенем тутешного народа, що нїби то Українці почитають гада. Нарід вірять в се, а найгірше то, що несосвісні агітатори москвофільські втягають тут Єпископів і представляючи їх ворогами „всего русского“, а рахуючи на забобон народа, підкопують і повагу Єпископа і своєї Церкви. Пишуть дальше бішені автори, що за такий „пустячний“ факт годі назвати нашого Лемка темным, непросьвіченим, хулїганом. Правда, що не можна сею сказати абсолютно о цілій Лемківщині, бо як всюди, так і тут є виньки, але в подавляючій більшости, особливо там, де концентрує ся робота наших москвофільів, се є очевидною правдою. Коли мало вам доказів того, то подам низше ще кілька цвіток вашої культури між тутешним народом, а можу запевнити, що маю їх спорий засіб.

Що по Лемківщині панує темнота, ба ще гірше, бо ворогованє до школи, подам доказ. Щастє хотїло, що в селі Ш... за починаю одного ревного сьвященника-народовця трох селян віддало своїх хлопців до гімназії. Нещастє однак хотїло, що двоє з них пішли до українських бурс і теєр є щирими патріотами. В наслідок несумлінної агітації місцевих

кадапських заправи піднімає ся в селі проти них і проти їх родин явне вороговане, що будьто їх діти поробили ся Українцями, зрадниками народа. Внаслідок намови на знак свого легковаженя не дають їм сьвічки в церкві тримати. (Се дрібничка, але вельми характеризує роботу тутешних москвофільських заправил). Не диво проте, що селянин не дає своєї дитини до школи, бо готов з него зробити ся Українець, а учитель або єгомосьць казали, що волів би каміне товчи, як бути паном або ксьондзом-Українцем. (Тут треба сказати, що в многих селах іде до ліпшого, а то по тих селах, де пробуджує ся свідомість народна, або де судьба кинула свьщеника-народовця. Там і селяни тратять туя зневіру до школи і посилають навіть і по двох синів до шкіл. В них надія, що будуть півонерами двигнєня того поневоленого народа. Тому то перша річ, до якої ми повинні взяти ся, то бурси в Лемківських осередках як в Сяноці, Новім Санчи, бо з них вийде опора проти гвалі, яку ширять москвофільство).

Ученик-Українець боїть ся зайти до дому свьщеника-кацапа, бо зараз єго привитає словами „за чьмь ви прійшли!“ Тим способом робить ся пераз віруючого чоловіка непримиримим ворогом своїм і Церкви. Заїде до села який чоловік, щоби освідомити нарід, беда єму, коли по паньски вбраний. Нарід спершу недоврчиво споглядає, а потім неначе перестрашений утікає, бо то їх ніби на Українців мають переписати. З того виходить, що нема людей, котрі би мали охоту працювати тут, доки москвофільство неначе той вавпір прьєсло той нарід і кривить єго душею.

О много гірше діє ся там, де москвофільство стануло сильною ногою, маючи в селі читальню ім. Мих. Качковського, в котрій верховодять „дьятели“ в роді Марущака. Хуліганство розвиває ся там в неможливий спосіб. Ось кілька примірів: В селі В... один селянин з села Л... затуманений одним юношею, котрий валежав до ватаги агітаторів п. Куріловича, зневажає прилюдно свьщеника за єго проповідь. Заскаржений дістає оден місяць в'язниці. Завинув агітатор, відпокутував хлоп. Ось жертва москвофільської роботи. Чи не назвати се хуліганством? Як назвати се, як не хуліганством, коли в наслідок біше ої агітації московських наймитів в селі В... люди громадно виходять з церкви, коли тільки свьщеник важить ся щось згадати о православію. Тут треба зауважити, що свьщеник сей, помимо своєї 20-літньої праці в народі завдяки підпольної роботи „наших дьятелей“ не може виробити собі довіра між своїми парохіянами. Через шяцке село К. В. коло Римамова, прямо годі перейти Українцєви (оден свідомий селянин з сусідного села, ідучи тамтуди, ледви завдяки своїй силі уйшов перед побитєм зі сторони затуманених московско дурійкою а завитих селян). Сей то селянин підчас виборів мусів крити ся з своєю карткою на Залозецкого, бо як сам мені оповідав, єго односельчани готів єго підпалити або винищити все в полі. А вже волосє на голові стає, коли зачати писати про часи виборчої агітації. Тут, щоби оцінити вартість нашого „культурного москвофільства“, треба було бути свідком того походу триюмфального Куріловичівських громил, за котрих слідами можна було видіти лише спустошене моральне і релігійне народа.

(Конець буде).

З державної ради.

Засіданє палати послів в понеділок* зачало ся о годінї 3. по полудни.

Предсідник палати Сильвестер повідомив про зміну кабінета, а предсідник кабінета гр. Штіргк представив членів нового кабінета.

Опісля приступлено до дневного порядку т. є до дальшої розправи над бюджетом.

Перший забрав голос міністер-предсідник гр. Штіргк і виголосив довшу свою програмову промову, яка в скороченю звучить:

Висока палато! Покликаний довірем і ласкою Цісаря на уряд міністра-предсідника маю честь представити ся тій палаті і представити своїх товаришів. Рівночасно користаючи з належного мені обовязку і нагоди ба-

* Ізза нестачі місця можемо аж нині подати звіти із засідань державної ради. — Ред.

жаю висказати провідні гадки і цілі правительства.

Дальше заявляє бесідник, що не буде розводити ся подрібно, але обмежить ся лише до толовних питань, бо в престольній промові містить ся широка програма, з котрої вичисляє деякі важніші задачі, як реформу військового законодавства на основі поставлєних предлог законів, дальше ряд важних праць на полі господарства, між иншими зладженє новелі до закона о водних дорогах з р. 1901. і в тій то справі предложить небавком на черк закона, (Оплески). Дальше розпорядки в цілі піднесєня доходів з залізниць та розширенєя єї сіти в деяких потрібних напрямках, управлєнє справи стоваришень, а на конець велике діло сусп. обезпечєня.

Нинішнє правительство стоїть без засторог на становищі висказаним в престольній промові, а бесідник сам є тим більше за висказаними там засадами, що був також членом попереднього правительства. Але поминувши і сей згляд, відчував би бесідник якийсь внутрішній несупокій, наколиб в те першних парламентарних условинах займав палату подрібним обговорюванєм нової широкої програми.

Передовсім нашим спільним обовязком говорив бесідник — є виконати нинішні труднощі і довести до нормальної чинности парламенту. Бесідник вказує дальше на своє становище супроти парламентаризму, яке не ріжнить ся від того яке занимали єго попередники; він бажає щирого і сильного парламентаризму, до якого конечно є спільна праця парламенту з правительством, бо загальнозвєсним є, що лише спільна праця представництва народів і правительства зможе довести до розв'язаня задач, які признає конституція усім народам австр. держави. Однак палата послів мусить уважати також і на державні потреби, бо парламент, як се кождей признає, не є сам для себе, але для держави і для єї народів.

Діяльність парламенту може мати тільки тогді якийсь вислід, коли служить для цілі і задачі, для якої є покликаний.

Парламентаризм, який постійно ухилив ся від своєї задачі, осуджує сам себе. Даремний був би труд, коли би парламент і правительство взаємно ввалювали на себе відповідальність. Тут рішає третій чинник, а се здорове почутє населєня, якого становище треба захочати. Дальшим завьязанєм парламентарної праці є згідна з духом часу реформа регуляци, якої конечно признають всі стороництва.

Дальше треба оминати утворєня більшости для переведєня якихсь партійних домагань, де би можна слушно добачувати народну односторонність. Парламентови мусить ходити о більшість річевої праці, яка нікого не відхиляє і не виключає, а яка веде до загального добробуту. До поправи парламентарних відносин потреба злагоди народних противенств, де лише они могли би вплинути некорасно на розвій прилюдного житя. А особливо в Чехах мусить конче настати згода, яка всюди і все приходить спокійною, добровільною дорогою з обох сторін, дорогою компромісу. Бесідник звертає ввагалі увагу на об'єктивність, безсторонність і непартійну політику і заявляє, що тепер від него не можуть більше жадати.

Тому правительство уважає одною із своїх найважніших задач удержанє сєго справді австрійського духа в державній службі і бажає поважною і прихильною управою устерєгти бюрократію перед всякою нездоровою колотнєчю, яка в останній часі проявила ся, а супроти таких проявів ніяке правительство не може бути рівнодушне.

Дорожня тяжить на всіх верствах населєня, отже правительство не може признати привілегію опогосум лише для поодиноких верств чи клас населєня. Правительством буде стреміти до того, щоби квестію дорожній уняти належно в цілім єї обємі; оно видасть господарско-політичні розпорядки, по яких треба сподівати ся поправи тяжкого положєня. А вже їй попереднє правительство до сєго зміряло. У помочи в злагожденю дорожній числить правительство на співучасть автономічних тіл і господарських організацій. Особенно в справі збоєсмотрєня в середниках поживи є громади тими тілами, що можуть найскорше інтервенювати і з найбільшими видами на безпосередній успіх.

Саме в останних днях одержав предсід-

нік гр. Штіргк вісти з міст і країв, а навіть за границі, як власне громада в тісній звязі з продуцентами і заклочуючи більшє договори осягала регуляцию ціл. Міністер-предсідник згадує про се не дла того, щоби журбу о поліпшенє бити скинути з плечий правительства, а тому, щоби вівзати до співучасті єї прилюдно-правні союзи. (Потакування).

Хоч предсідник не уважає побираючих пенсії за гурт одиноко навіщений дорожнею, то не заперечує, що сей гурт є особливо нею діткнений і правительство бажає зарадити лихови на тих основах, на яких поставило єї попереднє правительство. Коли правительствєнна служба може бути певна у зглядненє єї тяжкого биту, то мусить також з другої сторони здати собі справу з того факту, що усунєнє всіх наслідків дорожній не наступить на інтервенцию державної власти. Багато корисніша поагода справи видатнішого піднесєня плати, є сподівана в програмі: „менше робучих сил, але відновітно ужитих і ліпше платних“ (Оплески). Є дуже на часі заняти ся сєю справою. Предсідник не хоче поминати нагоди і просить палату, щоби поперла праці та наміри правительства і особливо звертає ся до неї з просьбою, щоби як представництво населєня ужила свого впливу на урядників щоби они не перестукали границь можливости. Коли би значні жертви правительствє не вдоволили державної служби, то повинна она тямити, що правительством мусить огляд-ти ся на фінансовий стан держави та руководити ся справедливою супроти всіх кругів населєня. Як би не уложили ся державні фінанси, то все треба повернути до давних знамен австрійського парламентаризму. Потреба сильної волі і енергії, щоби управлєннє держ. фінанси.

Важною задачію правительства буде предложити в короткім часі ряд предлог для наданя еластичности бюджетови і зарадити фінансовій нужді країв (Оплески). Правительствє змагаєтє ме: до піднесєня всіх галузей продукції, до пособленя загальному добробуту, до піднесєня податкової сили, до пильного управлєннє держ. залізниць.

Про задачі найближшої будучности не потреба говорити; палата стоїть в середині неспі і радити ме над дорожнєчю, урядничю справою, фінансовими потребами і італійским факультетом. Іменем правительствє просить міністер-предсідник о пильну працю і поміч для вітчизни (Оплески в палаті; предсідник відбирає гратуляції).

На сім покінчено наради. Міністер судівництва предложив начерк закона про зарібкові і господарські стоваришеня; міністер скарбу предложив начерк в справі податків і належностей в сих стоваришенях і начерк закона про основни загального кредитового заведеня для сих товариств.

В дальшій ході бюджетової розправи вівторок промовляв п. М а с а р і к (чєск. пост.); він замітив, що гр. Штіргк не заперечив виділення вистки про минулий уклад з міністром судівництва Гохенбургєром і запівав запит чєского клубу в тій справі. Відтак виступив проти побільшеня видатків на війскові цілі.

З 2900 мільонів всего бюджету ледви 200 мільонів призначено на продуктивні цілі. Домагає ся поліпшенє плати урядникам і переведєня угоди в Чехах на основі рівноуправленя. До нового правительствє не має довіря з політичних причин, а також з огляду на покликанє міністра Гуссарєка, через що кабінет одержав клерикальну (?) закраску.

Іменем німецкого Союзу промовляв др. Г. Г р о с с (нім. пост.). Бесідник приймає з вдоволенєм запорукє гр. Штіргка, що буде прагати безсторонно. Німецко-народний Союз буде піддержувати стремлєня, щоби зробити парламент спосібним до праці. Німецкий союз надіє ся і бажає, щоби християнсько-супільна партія разом з ним берегла народногo стану посіданя Німців в Австрії. Бесідник каже, що німецко-народний Союз відопре рішучо всякі евентуальні напади на свободу школи, почавши від народної школи, а на університеті скінчивши; так само буде побороувати союз всякі стремлєня до супільного перевороту. Дальше бесідник зназначує конечноть утворєня парламентарної більшости, яка лежить в інтерєсі самого парламенту, та приєднаня до єєї більшости часті Славян, а передовсім Чехів. Домагає ся угоди з Чехами на основі обопільного порозуміня та вишуканя modus vivendi в національній боротьбі.

По нім промовляв п. А д л е р (соц.). Він каже, що новий кабінет овначає пересунєнє точки тяжєсти політики в клерикальнім напрямі. Бесідник жаліє, що премієр не ви-

сказав ся ясно в дорожній та урядничій справі. Бесідник замічає, що предсідник кабінета не згадав навіть про супільнє обезпечєнє. На конець обговорював сепаратистичні стремлєня серед соціально-демократичного табору.

З черги забрав голос п. В р у б е л ь (поль. люд.), який збиває погляди висказані в часі дорожній розправи, начеби аграрії були лихварями і вавпірами. Бесідник обговорює незавидну долю галицкогo селянина: 81 прд. галицкогo, сільского населєня занимає ся управою рілі, а з сєго знова 95 прд. є дрібними рільниками і власнє їх долею треба зняти ся, єсли 8 мільонів населєня третини монархії має уратувати ся від загибєлі. З належностей за податкові екекуції, які виносять в цілій державі 2.465.000 К., припадає на Галичину сума 1.340.000 К. Не робітники, але галицкі селяни є найбільшим населєнем. Стороництво бесідника буде всіми силами побороувати предлогу супільного обезпечєня, бо оно виранді принєсє хосєн робітникам, але затє буде оно руйною сєлян. Бесідник обговорює вкнці справу привозу мяса, при чім зазначає, що через се не зарадить ся дорожній і що зродити се може виключно піднесєнє власної продукції. Отворєнє границь на довіз мяса було би лише руйною хлєборобного стану в Галичині.

Бесідник домагає ся поправи долі залізничників в першій мірі найбільшій службі. Жаліє над малим розміром меліораций в Галичині і на несанкціонованє законів в справі регуляції рік.

На сім перервано наради і приступлено до дальшої розправи над наглим внеском п. Габермана в справі братської каси в Міршовичах. В тій справі промовляв п. Ц і н г р.

П. Біанкіні в запиті до предсідника домагає ся, щоби правительствє пояснєло палаті ухвали останної ради спільних міністрів в справі дальматинських залізниць.

Між внесеними запитами находить ся між иншими запит чєского клубу до предсідника міністрів в справі условин, під якими др. Гохенбургєр вступив до кабінета; запит домагає ся поясненя суперечностей між заявою предсідника кабінета, а поодинокими інформаціями; п. Овшкевич в справі отворєня державної фабрики суперфосфату в Галичині і п. Трильовского в справі примінєня в Галичині закона про худобячі помєсти.

На засіданю палати послів в сєреду п. гр. Лясоцкый поставив внесок в справі заряджень в цілі підвасєненя плати державних урядників в звязі з обмеженєм поступованя.

Палата урштувала до дальшої розправи над бюджетом. Промовив п. К а р н е р (молодочєх) і остро виступив проти міністра Гохенбургєра. Бесідник полємізував з выводами д-ра Гросса, закидаючи єму, що Німці в Празі заявляли вправді, що годять ся на конференцию в язиковій справі, однак не назначили на ню своїх відпоручників. Після него народна самоуправа є лише фразою, яка не дасть ся в практиці перевести. Бесідник закидає міністрови Гохенбургєрови упослідженє чєских судів, а фортитованє німецких.

Пос. др. Ф у к с (христ. сусп.) заявляє, що хр. сусп. партія приймає декларацию предсідника міністрів до відома з вдоволенєм. Партія бесідника є готова піддержувати змаганя, щоби зробити парламєнт спосібним до успішної праці, проте просить предсідника палати, щоби скликав предсідників клубів на нараду, на якій партія предложить свої бажаня що до дальшої праці парламенту. Христ.-сусп. партія готова піддержувати всі державні конечноть, але таких зобовязань не бере на себе в формі контракту з правительством, або иншими стороництвами, лише на дальше буде вести політику вільної руки.

З черги промовляв п. В у к о т і ч і п. Г о л у б о в и ч. (Зміст єго промови подамо завтра. — Ред.).

Відтак почала ся дальша розправа над наглим внеском п. Габермана.

При кінці засіданя п. Рибарж (Словінець) в запиті до предсідника палати вказав на донесєня про насильствє італійских войків супроти жінок, дітей і безборонних Арабів, та вівзав єго, щоби висказав свої погляди на ти насильствє.

Предсідник відповів, що в дійсности належить жаліти, єсли такі насильствє були, та що в тій справі внесєно вже запит до предсідника міністрів і правительствє буде мати нагоду відповісти в тій справі.

Між впливами відчитано запит п. Брай-

тера в справі італійських насильств в Триполісі; внесок п. Гальбана в справі утворення фонду на асанацию галицьких міст, та внесок п. Льовдзіна в справі будови локальних залізниць на Шлезку.

На тім скінчило ся засідане в середу.

Італійско-турецка війна.

Бой під Триполісом. „Los. Anz.“ доносять з Мальти, що після надходячих вісток з Триполісу, в неділю по полудні прийшло до кривавої зустрічі біля Шарашат, в якій Італійці потерпіли знова погром. Турецка артилерія заняла вельми пригоже становище в місцевині Софра і звідси острілювала на віддалі 2,000 метрів становища італійської піхоти і італійські военні судна

Турецкі побідники в Дерні. Під датою 4. с. м. доносять з Дерни до Царгороду, що на другий день по великій турецькій побіді італійські военні судна бомбардували полудневу часть міста, де згромадили ся турецькі війська. Італійське бомбардуванє не дало однак вислідку. За се турецька артилерія ушкодила поважно кілька італійських суден. В 3 години по сім зірвала ся буря, що привелоли італійську ескадру до відчалея, а завдяки сій обставині турецькі становища ще сильніше скріплено. В Дерні мають Турки та Араби 13,400 оружних, а крім сего множество армат, картечок та багато амуніції.

Видалюванє Італійців з Туреччини. „N. W. Tagbl.“ довідує ся з турецьких кругів, що турецьке правительство рішило видалити з Туреччини всіх італійських горожан (числом 60,000 людей) на случай, колиб Італія перенєла театр війни в Триполісі на інші части турецької держави. Ся сама часопись довідує ся з італійських кругів, що рішучо неправдою є, немов би головний італійський вожд велів розстрілювати Арабів, приловлєних з оружєм в рупі. Протинво, він велів їх вислати як полонників до Італії.

Летництво у війні. „Secolo“ сповіщає, що італійське міністерство війни мусіло відкинути всі предлоги летників, горожан чужих держав а натомість сотворило з італійських летників 2 воздушні фльотилі, які вишлють до Триполісу. Окрім воздухоплавів влючать до фльотилі також руководні балони.

Холера в Триполісі. Після урядових вістий з Триполісу з дати 6. с. м. холера поширює ся що раз сильніше.

Россия не признає прилуки. „Die Zeit“ доносить з Парижа, що російське правительство не признало на разі прилуки Триполісу до Італії і остановило ся поки що на прийнятю до відома єї заяв не даючи відповіді.

Перенєсєне воєнної акції. „W. Allg. Ztg.“ доносить згідно via Берлін і Париж, що найдалше за 10 днів прийде до воєнної акції на Егейскім морі. яку зачнуть Італійці. На случай виконаня сєї погрози Турки будуть приеволєні йняти ся енергічних середників.

Найновіші вісти з поля бою. До Аг. Стефанього доносять, що оноді прийшло до дрибних зустріч, які покінчили ся успішно для Італійців. Італійці розглядали оазу, однак Турки та Араби прийняли їх огнем. Сей огонь не заподіяв шкоди. Італійці найшли мощі двох жовніврів, підчас пополудневих розглядин одного жовніра поранєно. Після інформацій на співших до італійського табору серед ворогів ширить ся не лише холера, але й испа.

До Агенц. Гаваза в Парижі доносять з Триполісу: Італійський кружляк „Liguria“ бомбардував місцевину Зуера за перепачковуванє амуніції. По збомбардуваню місцевину опорожнено.

Тепер турецкі варварства. Аг. Стеф доносить під датою 8. с. м.: Розпити, переведєні комендантом виявили, що Турки доускають ся варварств на італійських жовніврах.

„Гонєнія“ дописців. Дописець „Berl. Tagblatt“ у Краєве пише в Триполісу, що Італійці вревдували єго хату і сконфіскували всі рукописи. Хата, в якій мешкав дописець, лежить вовсім на боці і не було ніякої причини до ревизії. Богатий науковий материал згромаджєний дописцем знищено. Американський кружляк „Chefter“ причалив до Триполісу, щоби забрати із собою американського консула.

Аг. Стеф. заперечує рішучо вісти, немов би в Італії покликуюво резервістів з 1887. і 1886. року.

НОВИНКИ.

— **Калєндар.** В суботу: руско-кат.: Анастасія; римо-кат.: Мартина. — В неділю: руско-кат.: Зиновія М. римо-кат.: Мартина.

— **Нові кардинали.** З Відня доносять: Окрім відєньского архієпископа д-ра Нагля, також архієпископ з Оломуда Бавер одержить на найближній консисторії кардинальський капелюх.

— **Крадїж в станіславській „Сам-помощи“.** Як доносять „Stow-y polsk-omu“, в „Самопомощи“, де є директором приятель Дудикевича, др. Лев Алексєвич, украдено векслів на 50 тисяч корон, а друга телеграма доносить, що здефравдована квота доходить до пів мільона корон.

— **Віче народних учителів міста Львова** відбуло ся оноді в ратушевій салі. Ухвалєно резолюції з домаганєм: як найкоршого заведєня службової прагматика, зриваня учительських поборів в 4 найнижших рангах державних урядників і скликаня сойму в тій справі ще сего року.

— **Січньський утії з вязниці!** До Львова наспіла нині сенсаційна вістка про утечу Мирослава Січньського, убийника нам. Потєцкого, із станіславської вязниці „на Дуброві“. Після телеграм, які ми дістали з бюра корєспондєнційного, утеча була дивно таємна. Нині раво найдєно по Січньськїм в сутєрєнах лише арештанцку одїж, а він сам счєз мов мара. Вязєнь, що разом з ним почував, нічого не чув в ночи. Двері кєлії були замкнєні. Дозорєць, який пильнував дверий і мав обовязок заглядати через віконце в дверох до освєтлєної кєлії, також нічого підозрілого не бачив. Проти дозорців заряджено слїдство, бо на них паде підзор, що помогли Січньському утічи. Вислано за ним стежні листи.

При закупнї товарів просимо покликувати ся на наш дневник.

Оповіді.

— **„Сербин“.** „Аматорський кружок“ питомців Бурис Р. Тов. педагогічного у Львові уладжує в неділю, дня 12. с. м. аматорську ювілейну виставу в честь Маркіана Шашкевича „Сербин“, драму на 5 дій, а 6 відєслє І. Тобилєвича, в своїй хаті при ул. Потєцкого ч. 93. Початок о год. 1/25. по полуднї. Добровільні датки приймає ся з подякою.

— **Другий „Сокол“ у Львові.** Перші загальні збори філь „Сокола Батька“ у Львові на жовківськїм передмістї відбудуть ся в неділю дня 12. падолєста о год. 6. вечєром в Читальнї „Просвєті“ при ул. Обїзд ч. 6. — *Основніки.*

Телеграми

в дня 10. падолєста.

Відєнь (ТКБ). На вчєрашній конференції предсїдників клубів ствердив предсїдник отсєй вислїд наради: По полагодженю внесків в справі дорожнї наступити в палаті І. читанє закона про суспільну обезпєку, відтак розправа над предлогою в справі правильника та всїлякі менші предлоги. Опісля прийлуть на порядок нарад бюджетова провізорія і урядничї предлоги. Що до І. читаня військових предлог, не прийнято ще ніяких ухвал. Предсїдник міністрів вказав на се, що з огляду на зворот в угорськїм соймі було би пожаданям, щоби налата приступила до І. читаня в останнім тижнї предсїдничої сєсії.

Відєнь (ТКБ). „Sl. Corr.“ звїщає: На вчєрашній конференції з предсїднєю укр.-русского клуба заявив гр. Штїргк, що наміряє порозуміти ся також з укр. руским клубом і приєднати єго для своїй програми. Президія відповіла, що таке свїдлєнє залежить від певних условин, котрі мусять бути обговорєні і сповнєні. Міністер предсїдник відповів, що ті условини є єму звїсні і буде старати ся за всїгда звертати на них увагу. На найближших засїданях обговорити їх і в порозуміню з иншими покликаними до сєго чинниками поставє ся як найкорше їх сповнити.

Будапєшт (ТКБ). На вчєрашнім засїданю сойму вибраний предсїдником Людвик Наваї подякував за вибір і заявив, що парламент лише тоді може сповнити свою задачу, если дїяють основи парламентаризму і більшоєти. Предсїдник прирік бути безсторонним і перєстергати точно правильника. Уважає однак за свій обовязок поступати так, щоби поставити правильника відповідали своїй дїйсній цілі, т. є, щоби уможливили наради палати. Така промова предсїдника не вдоволяла опозидийних послів, які зібрали ся сейчєс на нараду і робили предсїдника заміти, що єго промова є двозначна і готова спричинити нову інтерпрєтацию правильника. Посол Гольє заявив, що предсїдник Наваї прирік гр. Андрашєму, що не зробить ніякої зміни в інтерпрєтаций правильника. Гр. Андраші прийняв запоруку сєго прирєченя.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефон ч. 788.

заснованє при Товаристві взаїмних обезпєченєх „Дністер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришенєх з р. 1873.

Одвїчальність членів обмежена до подвійної висоти удїлу.

Цїлю Товариства є удїлюванє кредиту своїм членам рільникам обезпєченим в „Дністрі“ від більше літ.

Проценти від вкладок 4%, без потрученя податку рентового.

Вкладки приймає і виплачує Каса Дирекції Товариства в годинах урядових, від 8. до 2. год. в полудне.

Контє в Щадниці почтовій ч. 35.527.

Контє жироє в банку австро-угор.

Вкладки щадничї К 3,153.745—

Удїли членські К 313.337—

Позички удїлені К 3,810.183—

Канцєлярї Товариства отворєні перед полуднем.

Др. Богдан Барвіньський:

Зїзд галицького князя Данила з угорським королєм Бєлєю IV. в Прєшбурзі 1250 р. Історично-критична аналіза. Львів 1901. 16^о ст. 18. — Цїна 10 сот.

Жигимонт Кейстутувич, великий князь Литовско-русий. Історична монографія. Жовква 1905 8^о ст. XIV+170. — Цїна 2 К.

Прєшбурський зїзд в справі спадщини по Габенбергах. (Причинок до історії великого австрійского безкоролїва). Львів 1903. 8^о ст. 70. — Цїна 30 с.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodubski. Львів 1906. 8^о ст. 28. — Цїна 50 с.

Історичні причинки. Розвідки, замітки і матеріали до історії України-Руси. І. Жовква 1908 мал. 8^о ст. 170. — Цїна 2 К.

Bogurodzica dzewicza a історичні висновки д-ра Щурата. (В інтерєсі історичної правди). Львів 1906. мала 8^о ст. 41. — Цїна 20 с.

Історичний розвій іменн українсько-русского народу. Львів 1909, мал. 8^о ст. 41. — Цїна 40 с.

Історичні причинки і т. Д. Львів 1909 мал. 8^о ст. X+94. — Цїна 1 К 50 с.

І. Шевченко єно „атеїст“ та поет „ненавистн“. II. Безіменні „герої“ і їх кергична роба) та. (Дві відповіди клеветникам Шевченка-Львів 1910, мал. 8^о ст. 16. — Цїна 10 с.

Дїстати можна в книгарні Наук. Тов. м. Шевченка у Львові, Ринок 10.

З публичної ліцитації, походячі нові меблі продають ся по сїдлюючих цінах. Сецєсійний кредєнс К 45, отомана К 26, шафа К 30, спальня К 190, їдальня К 140, столи К 9, уладженя кавалєрської кімнати К 120, плюшеві салони К 90, магонїзовані салони К 180. Крім сєго чимало образів, крісел, столів, шаф, кредєнсів, канап, столєків, занавіс і фіранок. — **„ДОРТЕУМ“ ул. Лїдого ч. 7** (бічна Копєрника). По озумінє з провїнциє листовнє.

УВАГА! Нашє підприємство купує і посєредничить в продажї меблів з приватних домів, з конкурсних і спадкових мас — приймає усю обстанову до перехованя.

!!!Купуйте!!!

одобренїй Радою шкільною краєвою і виданий накладом „Видавництва Чина св. Василія В.“ в Жовкві підручник

д-ра Богдана Барвіньского п. з. „Оповіданя з рїдної історії“.

Підручник обнимає 190 сторін тексту, XXXVI сторін ілюстрацій (числом 53) на кредєновім паперї і 2 малки. В гарній полотняній оправі коштує всего 2 К 20 с.

Сей підручник є першим підручником рїдної історії для руских середних шкїл і дає шкільній молодєжї вєрвє повний образ нашої бувальщини. Писаний так, що надає ся не лише для учєників І. клєси середних шкїл, але при недостачї иншого підручника й для учєників вєшєшк клєс, для руских видїлових шкїл, для семінарїй і ліцєєв та до кваліфікаційних іспитів на народних і видїлових учителїв.

Надає ся він до науї в дївоцях та хлопчячих бурсах і інститутах, а їзза своєї приступности також для наших читальєв, для сєлян і міщан. З хїсною може пончити ся з него нашої історії й кождий освєщєний Русин, що не має часу розчитувати ся в обємєстних книжках.

У Львові набувати можна в „Книгарні Наук. Товариства ім Шевченка“, Ринок 10.

ПОРАДНИК для „Соколів“ і „Січий“

„НА СОКОЛИНИХ КРИЛАХ“.

Зладив С. Горук.

Сторін 346, кількадесят ілюстрацій крім рисунків до вюряду і вправ. Набувати можна у автора: Львів, ул. Хмєльовского ч. 15, або в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10. по цїні з К 20 с за опраправний оримірник. На оплату почти влєжать долучити 26 со ієв.

РЕВУН

сатира Осипа Маковєя з образками Струханчука

коштує в Книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові (Ринок 10) 1 К (з почтовою перєсылкою 1 К 20 с)

Розклад їзди залїзниць у Львові.

Відїзд.					Головний дворєць.					Приїзд.				
рано	перед пол.	по пол.	вечєр	в ночи	рано	перед пол.	по пол.	вечєр	в ночи	рано	перед пол.	по пол.	вечєр	в ночи
3:41	8:22*	2:45*	6:05	11:1	Красє	5:50	9:00*	2:00*А	5:48	9:50	—	—	—	—
—	*45	2:30*А	7:00*	12:35*	Краків	7:30	10:15	1:30*	8:25*	2:22*	—	—	—	—
—	—	5:46	—	—	Мішана	—	—	—	7:15	—	—	—	—	—
—	—	3:50	—	—	Раші	—	—	1:10	5:40	—	—	—	—	—
6:15	10:40	2:18*	8:46	11:13	Підволочиска	7:20	11:55	2:10*	—	10:30	—	—	—	—
—	—	2:35	8:38*	—	Красє	—	8:8*	—	10:10	—	—	—	—	—
6:01	9:15*	2:20*	—	10:48	Чернівці	8:05	—	2:05*	—	9:34	—	—	—	—
—	—	9:37	—	2:50*	Сєвєродєка	—	—	5:52	6:26	12:06*	—	—	—	—
—	—	3:05	—	—	Коломия	—	10:25	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	6:29	—	Стрий	5:45	—	—	—	—	—	—	—	—
6:00	10:02В	1:45	6:50	11:25	Лавовє	7:28	11:40	6:45	10:19В	11:00	—	—	—	—
7:30	10:25В	1:45	6:50	—	Пустомити	7:28	11:40	4:25	10:19В	11:00	—	—	—	—
7:30	10:2В	1:45	6:0	11:25	Самбір	7:28	—	4:25	6:45	10:1В	—	—	—	—
6:35	9:05	3:40	—	10:40	Льбів	8:00	9:58	1:40	9:00	—	—	—	—	—
6:35	9:05	2:15А	3:40	10:40	Сянка	8:00	9:58	1:40	9:00	12:45Д	—	—	—	—
7:35	9:0	—	3:40	—	Равь руска	7:33	—	1:40	9:00	—	—	—	—	—
7:35	—	2:28	7:49	11:35В	Б лєць	—	—	1:26	8:00	—	—	—	—	—
7:35	—	2:28	—	—	Сокаль	7:33	—	1:26	8:00	—	—	—	—	—
35	—	2:28	7:49	—	Бруховичі	7:00	8:3Г	1:26	5:18Г	9:35А	—	—	—	—
35	—	2:28	4:18П	8:20А	Бруховичі	7:33	11:05Г	1:46Г	7:46П	—	—	—	—	—
6:06	10:05Г	12:30Г	6:31Г	—	Бруховичі	—	—	3:483	8:00	—	—	—	—	—
7:22	—	2:503	7:49	11:35В	Львів	8:15	1:11Д	4:30	9:25Л	10:00В	—	—	—	—
7:25	—	2:28	7:49	—	Явор в	8:15	—	*30	—	—	—	—	—	—
8:20	10:25Л	1:35В	3:05Л	6:00	Лїдаїці	—	11:15	—	10:20	—	—	—	—	—
8:20	—	—	6:16	—	Виньки	—	—	—	10:20	12:16В	—	—	—	—
8:20	—	—	6:16	—	Стоянів	—	10:04	—	6:30	—	—	—	—	—
50	—	2:50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

* послїдний поїзд. поїзд поки що не їдуть. А від 1/6 до 5/9. В від 18/ до 10/9 в неділі і р.м.-кат. сьвята. В від 7/5 до 10/9 в неділі і рим.-кат. сьвята, Г від 1/6 до 31/8 щодєнно. Д від 14/5 до 10/9 в неділі і рим.-кат. сьвята. Е лише в неділі. З від 1/6 до 30/9 щодєнно. К в суботі і неділі. Л від 1/5 до 30/9 щодєнно. Н від 1/6 до 31/8 в неділі і сьвята. П від 10/5 до 30/9 щодєнно.